

УДК 636.32/38.082.084

СЕЛЕКЦІЙНО-ГЕНЕТИЧНІ ПАРАМЕТРИ ПРОДУКТИВНОСТІ ВІВЦЕМАТОК НОВИХ АВСТРАЛІЗОВАНИХ ЛІНІЙ

**О.М.КРИЛОВА – науковий співробітник
Інститут тваринництва степових районів
ім.М.Ф.Іванова «Асканія-Нова» – Національний науко-
вий селекційно-генетичний центр з вівчарства УААН.**

Вівчарство, як і інші галузі тваринництва базується на класичних і сучасних методах селекції. Розведення за лініями вважається найбільш ефективним тому, що дозволяє використовувати індивідуальні особливості кращих тварин і перетворювати їх у групові, а також створювати генетичну диференціацію породи. Використовуючи цей метод можна одержувати у системі добору гетерозисних тварин високої якості.

В асканійській тонкорунній породі овець селекційно-племінну роботу спрямовано на збільшення поголів'я нового таврійського внутрішньопородного типу, підвищення вовнової продуктивності і, насамперед, настригу та виходу чистої вовни з кожної вівці, а також поліпшення фізико-технічних властивостей вовни. Цю роботу в досліді виконано на матках таврійського типу одержаних від ввідного схрещування австралійських баранів з вівцематками асканійської тонкорунної породи.

Маточне стадо племзаводу «Асканія-Нова» налічує 92,9 % лінійних вівцематок австралізованих ліній: 224 – 32,9%; 369 – 22,0 %; 0517 – 14,6%; 1577 – 8,8 %; 0058 – 8,5 %; 227 – 6,1 %.

Завдяки використанню високопродуктивних тварин, яким притаманні свої специфічні особливості, настриг чистої вовни у племзаводі збільшився з 3,6 до 4,0 кг при виході чистого волокна 52-56 %. Вівцематки цих ліній мають живу масу 68,6 - 70,0 кг; настриг немітої вовни 6,76-7,29 кг і чистої вовни 3,80-4,40 кг при виході чистого волокна 57,13-59,66 % (табл.1).

Таблиця 1 – Продуктивність вівцематок

Лінія ба-рана	n	Жива ма-са, кг	Довжина вовни, см	Настриг во-вни, кг	Вихід чис-тої вовни, %	Коефіцієнт вовновості г/кг
224	30	68,3±1,5	10,06±0,3	6,76±0,19	57,13±1,3	55,40
369	30	70,0±1,7	11,71±0,4	7,29±0,25	59,66±3,3	62,20
1577	30	69,0±1,5	12,62±0,3	7,10±0,20	59,03±1,3	61,00

У вівцематок таврійського типу встановлені високі показники відтворювальних якостей. Плодючість в середньому по лініях склала 148 %, вихід ягнят на 100 вівцематок при відлученні - 138,6 %, збереження ягнят до відлучення - 93 %.

Результат експертно-зоотехнічної оцінки рун вівцематок нових ліній 224,369,1577 показав, що питома вага рунної вовни достатньо висока і становить 87,39-89,53 %, в т.ч. двосортних рун - 77,0 %, односортних - 23,0 % з тониною вовни в діаметрі 23,4 мкм. Суттєвої різниці по тониці вовни між вівцематками різних ліній не виявлено. Різниця між тониною вовни на боці і стегні не перевищувала одну якість. Руна по довжині вовни були односортні, а вирівняність її у штапелях становила від 18,10 до 19,75 %, що повністю відповідає вимогам стандартів на тонку вовну.

Дослідами встановлено, що в рунах вівцематок австралізованих ліній відмічається більш низький вміст поту і краще відношення жир:піт в порівнянні з даними лабораторії вовнознавства щодо заводського типу асканійської тонкорунної породи, а 65,0 % вівцематок мали білий колір жиропоту. Зона забруднення штапелю у більшості тварин становила 1/3 довжини, а зона вимитості була в межах від 1 до 2 см.

Міцність волокон вовни 64-60 якості лінійних вівцематок в середньому становила 8,2 км. розривної довжини, що відповідає стандартам на тонку вовну.

Експертно-зоотехнічна оцінка рун вівцематок виявила достатню вирівняність їх за тониною і довжиною вовни у штапелях, що відповідає промисловим стандартам на тонку вовну.

Отже, одержані результати дають підставу стверджувати, що використання вівцематок нового таврійського внутрішньопородного типу в племінних і товарних господарствах сприятиме збільшенню кількості і якості вовнової продуктивності, підвищенню живої маси тварин, їх відтворювальної здатності, що позитивно вплине на поліпшення галузі вівчарства південного регіону України.